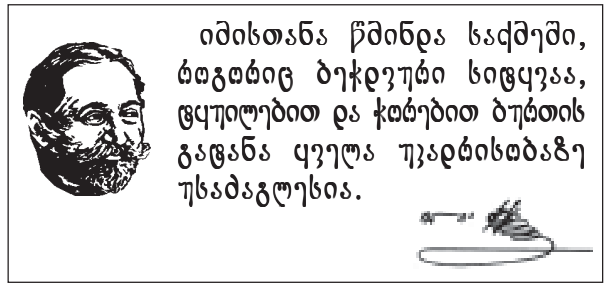

საქართველოს

დაარსებულია
1918 წელს.

შაბათი, 30 აპრილი, 2011 წელი.

№80 (6691)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge **ვებ გვერდი: www.open.ge** **ფასი 50 თეთრი.**

სტრასბურგის განაჩენი: სამართლიანობის დასაწყისი

ენუშიძისა და გირგვლიანის საქმე საქართველოს წინააღმდეგ

განაჩენი იქნება საბოლოო იმ გარემოებების თანხლებით, რაც მოცემულია კონვენციის 44-ე მუხლის მე-2 პარაგრაფში. მისი რეალისტური სახით გამოცემა შესაძლებელია.

ი.ი. წინააღმდეგობაში ჩირითადი საკითხების განხილვა

244. განხილვას არ ემყარება არაა ის საკითხი, რომ განმცხადებლის ვაჟის გარდაცვალების საქმე ნაფიქრად გამოიყვანა იქნა. თუმცა, საქმის შესაბამისი გარემოებებიდან გამომდინარე, სასამართლო ძალად სერიოზულად მოექცა ამ გამოძიების ინტეგრირებასა და ქმედითობას, რაც სახელმწიფო ვერ შეძლო გაეფანა, ვერც წერილობით ახსნა-განმარტებაში და ვერც – მათ ზვირ პროცედურაში.

ა. რაც უკავშირდება შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ ჩატარებულ გამოძიებას.

245. სასამართლო აღნიშნავს, რომ გამოძიების თავდაპირველმა ეტაპებმა, ჩატარებულმა შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ 2006 წლის 28 იანვარს აღმოჩენილი სანდრო გირგვლიანის სხეულის შემდეგ, ჩამოყალიბდა ორი ფაქტი – ის, რომ გარდაცვლილსა და ლ.გ.-ს (ლევან გუბანიძის) ყოფნა კაფე „ზარდენი“ დამთხვა შინაგან საქმეთა მინისტრის მუხლის სამომავლო წრის ყოფნას იმ, რაც შედგებოდა ამავე სამინისტროს მაღალჩინოსანებისა და ის, რომ კაფე დატოვებისას ორ მსხვერპლს შურატყვობა მიყენეს უცნობა პირებმა, რომლებიც იმცოდნენ, როგორც პოლიციელები. უფ-

რო მითიც, თ.გ.-ის (თაკო მინსურაძის) თავდაპირველი ჩვენებაები აღასტურებს იმას, რომ სანდრო გირგვლიანის მიგობარ ქალს ჰქონდა პირდაპირი კავშირი მასა და შინაგან საქმეთა მინისტრის მუხლის სამომავლო წრისთან, ისევე როგორც გამოძიების უცაბადი დაინტერესება განმარტებულ და მიღებულ სატელეფონო ზარებში, რაც განმარტებულმა შესაბამის მონაცემთა გ.ა.-ს (გია ალანიას) მიერ, 2006 წლის 31 იანვარს, რა დროსაც გამოძიებულმა უკვე იცოდა იმ კავშირის შესახებ, რაც არსებობდა განმცხადებლის ვაჟსა და ზვირთ სხეულზე ჯგუფს შორის და, რომელსაც ჰქონდა გარკვეული საფუძველი იმისათვის, რომ ეჭვი აეღოთ გ.ა.-ზე (გია ალანიას) კონსტიტუციური უსაფრთხოების დეპარტამენტის უფროსის პირველ მოადგილეზე. დამატებით უნდა ითქვას, რომ განმცხადებელმა ჩვენებების მიხედვით და თვით სახელმწიფოს მიერ გამოხატული დამოკიდებულება, 31 იანვარს და 1 თებერვალს გამოძიებულს უკვე ჰქონდა გარკვეული სატელეფონო ჩანაწერები განმარტებულს ა.ლ.-სა (ალექსანდრა ლეხვასა) და გ.გ.-ს (გიგილი გიგინეიშვილ) შორის, რაც აღასტურებს იმას, რომ გამოძიებულს ზუსტად გაუმარტულად ეჭვი.

246. თუმცა, იმ გარემოებების მიუხედავად, რაც თანხიდან არ გამოჩნდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლების მონაწილეობას ამ საქმეში გამოძიების პირველ ეტაპებზე, იმავე ორბანომ ჩაატარა გამოძიება დროის მინიმუმალურად მონაცემთა, 2006 წლის 5 მარტამდე. ამ დროის განმავლობაში სამინისტრომ ჩაატარა მრავალი მინიმალური საგამომძიებო პროცედურა, როგორც არის შესაბამისი მოწვევების დაკითხვა, მონაცემების შეგროვება მოკლედ ტელეფონის ნომრებთან დაკავშირებით, რაც ეხებოდა საქმის მასალებს თბილისში შესაბამისი ანტენების საშუალებით, მათ შორის, როგორც ზვირთ იქნა აღნიშნული, კავშირები სამინისტროს თანამშრომლებთან, თბილისი-კოპრის გზაზე დამონტაჟებული კამერის ანტი-დამფარვლის საფუძველზე, რაც გახდა მოგვიანებით გადაწყვეტილი ო.გ.-ს (ოლეგ მელნიკოვის) თანამონაწილეობის დამადასტურებელი და ა.უ.

იხ. 4 გვ.

საქართველოში აზერბაიჯანის ხელისუფლების დამსობის გეგმა მზადდება? 3

პირებს, რომლებმაც რუსეთის წინააღმდეგ საქართველოს სარკელი მოაგადეს, პასუხისმგებლობა უნდა დაეკისროთ 2

რატომ არ ხვდებიან ქალები პარლამენტში? 8

სანამ და რატომ უნდა იაროს მოწყობის მთხოვნელობით ხელგაწვდილმა შურნაღისტმა უწყებათა კარდაპარს რულიად ჩვეულებრივი ინფორმაციის მისაღებად? 2

საქართველო „შავ დოგს“ ეძღვება 7

ბილწნიტყვობას ნარკომანიაზე არანაკლები ზიანის მოტანა შეუძლია! 9

„იუდასპით გაგვამია ხანდახან რითმა“ საზიზღარია ლეხვი სილი და ფარჩაპული სოლო კონსერტი 6

ღირე - საკუთარ თავში!

თეიმურაზ დომიანი დაასრულა მუშაობა მონოგრაფიაზე „ჰერმეტიკული პოეტის პორტრეტი ინტერვიუში“, რომელშიც კრიტიკულად არის განხილული ცნობილი პოეტის, პროზაიკოსის, მთარგმნელისა და ესეისტის - გივი ალხაზიშვილის შემოქმედება. გთავაზობთ მონოგრაფიის ერთ მონაკვეთს.

გივი ალხაზიშვილის სატირული შეფერილობის ლექსში „ინტელექტუალეთი“ გაკვირვებულია ქალაქის ბომონდი - ცხოვრების აქტიორები, რომელთაც თავისებური პოდიუმი გაუმართავთ თეატრის ფორმები და „ზერეფე ფრაზებით“ მიბაასობენ. თუ რამეა ამ ლექსში ინტელექტთან, გონებასთან, ერუდიციასთან დაკავშირებული, ეს ავტორის მიერ ორი რემარკაა. ერთგან კვითხულობთ:

ესენი ერთმანეთს ზომავენ თვალებით „ყორანს“ არ ზომავდა ედგარ პო

დომიო, თან მიიწევიან, თან მიდინდებიან მონაწილეები ერთგვარ პოდიუმის.

ამ რწევა-დანადლის ატმოსფეროში რა შუაშია ედგარ პოს სხენება? რატომ უნდა გაეზობა, ან არ გაეზობა „ყორანისა“ და „კომპოზიციის ფილოსოფიის“ ავტორს თავისი განთქმული ლექსი დომიოებით თუ სანტიმეტრებით?!

პასუხი ამ კითხვაზე არც ბომონდის გონებრივ სიზღაგვეშია საძიებელი და არც ედგარ პოს ანტიმომენტობით განწყობაში - გადაწყვეტი აქ ლექსის ავტორის - გივი ალხაზიშვილის უგონო სიყვარულია რითმისადმი. დააკვირდით:

ედგარ პო დომიოთ - ერთგვარ პოდიუმის

ექვსმარცვლიანი, ზე-ზედაქტილური რითმა - უმაღლესი ვერსიფიკაციული პილოტაჟი! ვითომ რა საუბერხელოა, რომ ამის მისაღწევად ედგარ პო ახსენეს უადგილოდ - ლექსის დომიოებით არგამომავსთან დაკავშირებით! სამაგიეროდ, ბომონდზე ავტორის ინტელექტუალურ-გონებრივი აღმატებაც აშკარაა და მისი თვალმუდგამი პოეტური ჯალღოქრობაც.

ამავე ლექსში, როგორც ვთქვი, ავტორისეული მეორე ჩართვაა:

„ლაკვე“ გაიხსენე, „ლაკვე“, ჩემო პალტოვ,

და ბუტაფორიის ყრუ ამოხვრამდე იქნებ დეკემბერმა ბალი

ჩამოხარდნოს, ვიდრე ბითურები ერთურის გამონრავდნენ.

გასაგებია, რომ ამდენ „უსწავლელში“ მოხვედრილი პოეტი საკუთარ პოეტურ-მუსიკალურ განსწავლულობას გალაკტიონზე ალუბით ავლენს („მიდის ოპერა „ლაკვე“, ბუტაფორიის შეხლა“), მაგრამ როგორ და რატომ უნდა გაიხსენოს გარდრობში ჩამოკიდებულმა პალტოვ დედიბის ოპერა - „ლაკვე“ გაიხსენე, „ლაკვე“, ჩემო პალტოვ?!

მიზეზი, ისევ და ისევ რითმის სიყვარულშია! ნახეთ, როგორი „სემონური“, ზედაქტილური - ამჯერად ოთხმარცვლიანი - სარიტმიო წყვილია: ჩემო პალტოვ - ჩამოხარდნოს.

ამ ლექსის მიზანი რომ ბომონდის ინტელექტუალური უმწიფობის გაბიამრუებაზე მეტად, ავტორის ვერსიფიკაციული ხელოვნების დემონსტრირებაა, ტექსტში ჩამონტაჟებული სხვა „ორიგინალური“ რითმებიც ადასტურებს:

აღრე რომ გინდა - გარდღრობიდან ისეთ მოხლეს თუ ავლენთ -

ინტელექტუალეთს ვერადგენს იტყვი, ნამდვილი ფილინგეროკა ხუთ და ექვსმარცვლიანი რითმებისა!

რა ვუყოთ, თუ სტროფებში წინდაწინ მონარაგებული „გერთმების“ აზრობრივი დაკავშირება ჭინს და სატირული პოეტური ტექსტი კი არა, კომიკური რითმებით ნაკაზმი ვერსიფიკაციული ჭრინტელი იქმნება. სამაგიეროდ, იმსიგრძე რითმებია, პერსპექტივაში გაადევნებ თვალს. ალხაზიშვილთან ეს ოსტატობის დონის მაჩვენებელი ყოფილა, სხვებთან კი - ამავე ავტორის შეფასებით, - „რითმარობა“, „ფარჩაპული სოლო კონცერტია“!

აი, კიდევ ერთი ადგილი უსათაურო ლექსიდან „ბარის ბარბაროსთა ხივილი“, რომელშიც „დეკოლტეების და მთვარისფერ მუხლების ტექსტებს წაკითხულებს“ ეს სტრიქონები მოსდევს:

გსურდა, მიღეთი შეგყვარა, როცა მოგეჩვენა ეგნატე ლოიოლა და წარმოიდგინე ეს ქვეყანა უთვალავ ორკესტრად და რთილად.

ნეტა რამ გაახსენა ლექსის ლირიკულ სუბიექტს ანუ ავტორს, თანაც ასეთი ღრმა თანაგრძნობით, იგზუიტთა ორდენის დამაარსებელი, სისასტიკით განთქმული ეგნატე ლოიოლა ბარის ხმაურსა და ფელინისგან ნასესხები მეტაფორის (სამყარო - ორკესტრი) გარემოში?! ლოიოლას რომ რამდენიმე საუკუნის მერე შექმნილი რთიალი თვალითაც ვერ ექნებოდა ნანახი, ეს ცხადია. იქნებ ნაწამები ხალხის კვნესა და გმინვა მუსიკად ჩაესმოდა ლოიოლა-ინკვიზიტორს და ამის გამო იმსახურებს პოეტის თანაღმობას? არა!

ეს ყველაფერი წინასწარ მოთადარიგებულმა რითმამ: ლოიოლა//რთილად გამოიწვია.

ვერსიფიკაციული „დონისადმი“, რითმის გრძლიობისადმი უგონო ტრფიალი გივი ალხაზიშვილს სხვა მხრივაც აყენებს არცთუ სახარზიელო მდგომარეობაში. მაგალითად:

რადაც ვიგრძენი, გულზე ხავის ამოსვლასავით,

როცა იმანდა ხელს და სინდისს პილატელისტი.

ხაზგასმული სიტყვის წაკითხვისას, თავდაპირველად, ალბათ, ყველა გაიფიქრებს, რომ აქ კორექტურაა, უნდა იყოს „ფილატელისტი“, მაგრამ ხელისა და სინდისის დაბანა „სახარების“ პილატესაკენ მიგვახედებს. მიგვახედებს და აღმოვაჩნთ, რომ „გრძელი რითმის“ საჭიროებისათვის (დილანდელისთვის - პილატელისტი), ვითომდა სიტყვიერი თამაშის ფორმით, ენობრივად გაუმართავი ნეოლოგიზმი შემოგვაპარეს: თუ ამოსავალია „პილატე“, მისი მიმდევარი არის „პილატელი“, ან „პილატ-ისტი“, მაგრამ არა „პილატ-ელ-ისტი“, თუმცა რა საჭიროა ენა და მისი ნორმები, რომლებიც „გრძელი რითმის“ წარმოებას შეაფერხებს?!

ვენახოთ ამ ტიპის ერთი მაგალითიც:

ჩვენ შევხარდეთ ერთურის მკლავებით და ცარიელი დროის აკვანი ირწევა ქართი და ანკლავების კიდურებით ამპუტინება, გვტვივა, იმედო ნაოზარი ჯობს, მოგეწყინდა ყურში ჩაპუტუნება...

სიტყვაში „ამპუტინება“ აქ ვლავაც ან კორექტურული შეცდომაა და „ამპუტინება“ უნდა იყოს, ან გამიზნული სიტყვათა თამაში, რომელშიც მეზობელი სახელმწიფოს ლიდერის სახელი „გამოსტვივის“ და, მაშასადამე, ლექსს ლირიკით ვუაღიერებელი პოლიტიკური პლანი აქვს.

ახლა გავიხსენოთ, რას ეწოდება „ანკლავი“. ეს არის მიწა, მთლიანად გარშემორტყმული სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიით. ლექსში ნაკულისხმევი არც აფხაზეთი და არც სამაზაბლო, სამდენიეროდ, ანკლავები არაა, მაგრამ ქართული მიწები ალხაზიშვილმა რითმის გულისთვის

(მკლავების - ანკლავების, ამპუტინება - ჩაპუტუნება) გაიმეტა ასე! შედეგად კი ამსურდი მიიღო: „ანკლავების კიდურებით ამპუტინება“, რაც თურმე ასე „ასტიკვება“ ავტორს! ვითომ რამე დაეჯერება ამგვარ „პოეტურ“ ტკივილს?!

ზემოთ წარმოდგენილი ლექსიკური „ნოვაციებისა“ და „თამაშის“ ფონზე (პილატელისტი, ამპუტინება), ალბათ, სახსენებლადაც არ ღირს ისეთი უწყინარი ცელქობანი ენის ნორმების უგულვებლყოფის ხარჯზე, როგორცაა: უმიზეზო - წამოიზებო, კენკროვანს - შეეგროვა და სხვ.

პოემის ენამ ლიცენციაც იცის და ნეოლოგიზმიც, მაგრამ როდესაც გამოცდილ ავტორს ასეთი, მშობლიური ენის ბუნებასთან შეუთავსებელი „ნეოლოგიზმების“ შექმნა ან, უმრალოდ, გრამატიკის ელემენტარული დარღვევა უხდება, რათა ხელოვნური, ზადიანი ფორმები სართომოდ გამოიყენოს, ეს, მსუბუქად რომ ვთქვა, ეჭვქვეშ აყენებს მის პოეტურ რეპუტაციას.

მინ გამოიცილობს, რას ნიშნავს, მაგალითად, ეს სახეები: ელამი ტიხარი, დაფო-

„იუდასპოთ გასხამია სანდასან რითმა“ საზიზარია ლაშში სილი და ფარჩაპული სოლო კონცერტი

რეზული ოცნებები, თვალევი - ქაჯი მრები, იდეების სალაფავი?

ამგვარი „პოეტური იმაგინაციების“ „მნიშვნელობა“ ადვილი მისაგნებია, თუ რითმის ფაქტორს გავითვალისწინებთ: ეს ოცნებები, ამზობს: ცაში ფორდებიანო - ფორტებიანო; ძილ-ღვიძილის ელამ ტიხართან - გამიხარდა; „თვალევი - ქაჯი მრები“ - გაჯიზრებები; იდეების ცივ სალაფავით - საფლავით...

გივი ალხაზიშვილის ლექსებში მუდმივად მოძალადე რითმას მართო ის კი არ შეუძლია, ქარი უჩვეულო საქმით დააკავოს. „ქარი თავს იქცევს გორაკების გამელოტებით“ (დაველოდები//გამელოტებით), ისიც ხელეწიფება, ფოთლების ჩურჩული მრავლისმოდ - უმაღლესი აღტაცების გამომხატველ ძაბილად შემოგვასალოს („ჩურჩულეს ბაღებში ფოთლების მრავლისმოდ“), რათა ზედა სტრიქონის „ღამის სიმო“ გაამართლოს!

ისევ ხდება, რომ იმპოზანტური, უფრო კი - მრეყველად გაბღენძილი რითმების ძიგმა-გამოღვენება გივი ალხაზიშვილს არსათქმელს წამოაქცევინებს:

მტვრიან მაგიდაზე ხელის ანაზვადი, გაბეთში განცხადება: „ვეროს გავასხებ!“

მევახშის სიტყვა ეძებს სართიმო წყვილს,

ასევე დაეძებს გავას ეს ხე.

ცხადია, მევახშის სიტყვა კი არ ეძებს სართიმო წყვილს, როგორც ტექსტში გვეუბნებიან, არამედ, რითმა იუდასავით „ყიდის“ სრულიად მოულოდნელ, არატრადიციულ სექსუალურ მრავლებს, როდესაც სიტყვის ძიგმა გავის ძიგბას ედარება. დამნაშავე აქ ავტორის „ვერსიფიკაციული ლიბიდოა“, ვენიანად რომ სურს „გრძელი რითმის“ (გავასხებ - გავას ეს ხე) მოხელთება.

დალაგებულად ვერაა აგრეთვე საქმე ლექსში „კონტური“, რომელშიც სრულიად უმიზეზოდ არიან შეურაცხყოფილი ამორეველები - უხსოვარ დროში გამქრალი სემიტური ტომი:

ამ უცნობ ხალხში ერთი ხმაა გამორეული

და ის მიაზობს, რაც საეჭვოდ გამორევია,

ამ ჩვენს ფარჩაკულ სინამდვილეს, რომ ზოგის გული

ზიზღის ხრჩოლვით გამურულია,

და ის არსებობს, მორიელივით, როგორც შხამის მემორიალი.

ეს მორიალე რეალობა და ატმოსფერო

ფარისველურ-ამორალური, იგივე ხალხი სადუკავალ-ამორავალი და გოდებიდან ამოზრდილი იუდეველი, ჩვენ - ძველი ფიქრით, სატიკვანით,

შეცოდებებით, და შურით, შურის შარი-შურით

მიუტეველი...

ავტორი ამ ლექსში არ სჯერდება გარე რითმებს და შიდა რითმებსაც მიმართავს. ბგერითი ინსტრუმენტებისადმი მოჭარბებული გულმოდგინების გამო ფინალში ალიტერაციის ნაცვლად ენის გასატეხი გამოსვლია: „და შურით, შურის შარი-შურით მიუტეველი...“ მაგრამ ეს იქით იყოს და ჩვენ სადუკველვებს და რატომღაც მათთან ერთად ნახსენებ ამორეველებს მივხედოთ.

სადუკველნი ეზრალი რელიგიური სექტის წარმომადგენლნი არიან, მაგრამ გაუგებარია, რატომბა კომპოზიტში „სადუკველ-ამორეველი“ სადუკველთან გვერდი-

ვერდ და ერთად მოხსენიებული ამორეველი, თანაც ნეგატიურად, ვითარცა „ფარისველურ-ამორალური“?!

ძველი ალტემის მიხედვით, ეზრავლებში ამორეველთა ქვეყანა დაიპყრეს, ხოლო ქრისტიანულ დოქტრინაში ცნობილია 42 ამორეველი (ქალაქ ამორეას მკვიდრი) წმინდა მოწამე.

რა დაუშავს ავტორს ისტორიის ბურუსში ჩაკარგულმა სამშობლოს დამცველმა ან ქრისტეს რჯულისთვის თავშეწირულმა ამორეველებმა? - მხოლოდ და მხოლოდ ის, რომ ლექსის თხზვისას ალხაზიშვილმა „აღმოაჩინა“ მათი სახელის ბგერითი მსგავსება სართიმო სიტყვასთან „ამორალური“!

რითმასთან ერთად ალიტერაცია, თუ იგი სმენაფაქიზი ოსტატის მიერ არის გამოყენებული, კონვენციური ლექსის ღირსებაა, მაგრამ უბედურებაა, როცა თვითმზნად ქვეული „ძიგმა“ ლექსის სხვა მხარეებს იწირავს მსხვერპლად. ვნახოთ ერთი მაგალითი:

წამუტუნის უამი დადგომა დიდი ქოფაკის თანაგარსკვლავედს

და მრავალ ხმაში იჭამუტუნებენ ელექტრონული დროის მიღმა,

საიდანაც თუ გამოაღწევ მხოლოდ

ძველი სიშლეგით და უაზრობის

შენელი ანშლაგით,

როცა ჯიგში აღარ გიჭყავის

არცერთი თეთრი, ცენტრი, პესო,

აღარც შილინგი...

არაზუსტი რითმის ეს ტრიადა: შლიინგი/ანშლაგით/შილინგი - ქართული სართიმო კულტურის ფონზე - დიდი რომ არაფერია, ამას დამწყებაც მიხვდება. პოეტს არც მოეთხოვება, ყოველ ჯერზე მაინც და მაინც ორიგინალური და მაღალხარისხიანი რითმები გამოიყენოს, მაგრამ სტრიქონთა ბოლოებში ამ სიტყვების დასაფიქსირებლად და რითმის გასამართავად, ალხაზიშვილი, აქ, ისევე როგორც სხვა ლექსებშიც, იძულებული ხდება, მკითხველს „უაზრობის მხელი ანშლაგით“ მოუწყოს - წარმოდგენინოს ვარსკვლავებისკენ მოზირალი პოეტი, ჯიგში, თურმე, სხვადასხვა წარმომობის და საავალუტო ღირებულების მონეტათა მთელი კოლექცია რომ უჭყაოდა, ახლა კი აღარ უჭყავის („როცა ჯიგში აღარ გიჭყავის არცერთი თეთრი, ცენტრი, პესო, აღარც შილინგი“). ეს კომიკური სახე, ცხადია, მხოლოდ და მხოლოდ იმიტომ განჩნდა, რომ

სკანდალი

საქართველო „შავ ლომს“ ელოდება

ნიკო ფიროსმანის „შავი ლომის“ ირგვლივ სკანდალი გრძელდება. „შავი ლომი“ ამ დრომდე მოსკოვშია და არსებულ ინფორმაციით, მისი გაყიდვა იმავდროს...

მსხვერპლია და „შავი ლომის“ ამჟამინდელმა მფლობელმა ვიარაღი ეფიშინა მასთან ურთიერთობა ბოროტად გამოიყენა. მხატვარი, ასევე, უარყოფს იმ ფაქტს, თითქოს ეფიშინა მისგან 50-მდე ტილო შეიძინა.

ნიკო ფიროსმანის ნამუშევრის მოსკოვში გამოფენის შესახებ მას შემდეგ გახდა ცნობილი, რაც რუსულმა ტელეარხმა „როსია 24“-მა ანტიკვარული ექსპონატების გამოფენას ვრცელი სიუჟეტი მიუძღვნა. მოსკოვის მხატვრის საკამოფენო დანაშაუმი 1990-იან წლებში საქართველოდან გატაცებული ნიკო ფიროსმანის ტილო „შავი ლომი“ აღმოჩნდა.

ყარამან ქუთათელაძის ადვოკატმა საქალაქო სასამართლოს უკვე მიმართა. საჩვენებელი მხარე იმ მინდობილობის გაბათილებას მოითხოვს, რომლის მიხედვითაც ყარამან ქუთათელაძე ვიარაღი ეფიშინა „შავ ლომზე“ უფლებამოსილებას ანიჭებს.

შედეგში სამხატვრო აუდიტის ყოფილი რექტორის აპოლონ ქუთათელაძის საკუთრება გახლდათ და მისი გაყიდვის ყარამან ქუთათელაძის სახელისწილობითი ინახებოდა.

ადვოკატ დიმიტრი გაბუნიას განმარტებით, ეფიშინა ბოროტად გამოიყენა ყარამან ქუთათელაძისთან ნაცნობობა და მას ხელი მინდობილობაზე მოტყუებით მოაწერინა.

ქუთათელაძის თაყვის თქმით, ტილო მათ ყარაღური გზით წაართვეს. 21 წლის შემდეგ კი „შავი ლომი“ რუსეთში გამოიფინა.

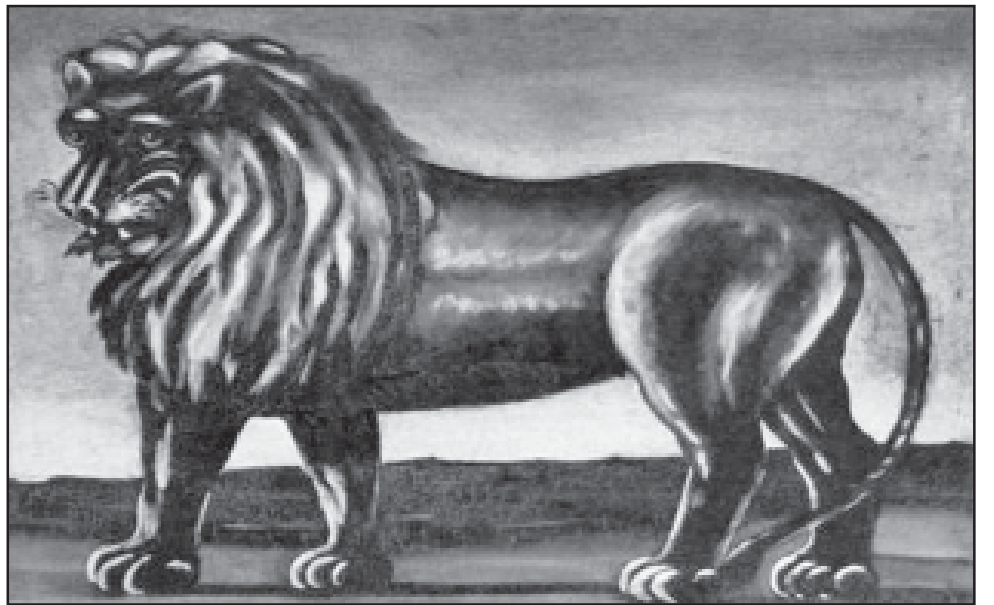
„კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ კანონით მსგავსი ტიპის მინდობილობაზე საჭირო იყო კულტურის სამინისტროს თანხმობა, სურათის ორიგინალის ფოტო ასლი და კულტურის სამინისტროს ნებართვა, რომ საერთოდ გასხვისებულიყო იგი. იქიდან გამომდინარე, რომ ფიროსმანი და მისი შემოქმედება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობაა, ნორტონუს უნდა მოეთხოვა ასეთი თანხმობა, რაც ამ შემთხვევაში მესიკე მულიას არ გაუკეთებია“, – განაცხადა დიმიტრი გაბუნია.

ნამუშევრის რუსეთში მოხვედრის შესახებ მრავალი ვერსია არსებობს. ქართველი სპეციალისტები ეჭვობენ, რომ 90-იან წლებში მოპარული ტილო საზღვარზე გაიტანეს და რუსეთში კერძო კოლექციონერს მიყიდეს. ამის შემდეგ კი ნამუშევარმა დღის სინათლე მოსკოვის საგამოფენო ცენტრში გამოფენისას ნახა. მოსკოვში განმარტავენ, რომ ნახატი გასული საუკუნის ბოლოს, მართლაც, გაიტაცეს და მას შემდეგ იძებნებოდა. ამჟამინდელმა მფლობელმა კი, როცა შეიტყო, რომ მოპარული ნახატი შეიძინა, თბილისში ჩამოვიდა და ტილოს მფლობელს გასცხადა ნიშნები გამოისყიდა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოში სარჩელის წარდგენის შემდეგ, ყარამან ქუთათელაძის ადვოკატმა დიმიტრი გაბუნია პროკურატურაში საჩივარი შეიტანა.

სპეციალისტები არ გამოირიცხავენ, რომ ეს ნამუშევარი ორიგინალი არ იყოს და მოსკოვში მისი ასლი ინახებოდეს. მოსკოვში ის ნამდვილად ფიროსმანის შედევრად მიაჩნიათ, ქართველი სპეციალისტები კი აცხადებენ, რომ ნახატის ორიგინალის დასადგენად ნამუშევარი ქართველმა ხელოვნებათმცოდნეებმა უნდა შეისწავლონ.

„მედიანოს“ დიმიტრი გაბუნია განუცხადა, რომ ფიროსმანის „შავი ლომის“ საქმეში სისხლის სამართლის დანაშაულის ნიშნებიც გამოიკვეთა, რაც მინდობილობის გაყალბების საფუძველზე სხვისი ქონების მითვისებას ეხება. საქართველოდან ფიროსმანის „შავი ლომის“ გატანის შესახებ ოფიციალური მიმართვა არც კულტურის სამინისტროში არსებობს. ამ ინფორმაციას კულტურის მინისტრმა დაადასტურა. Sana.ge-ს ნიკოლოზ რურუამ განუცხადა, რომ

„შავი ლომის“ დაზარალებულმა ყარამან ქუთათელაძემ სასამართლოს გზით ცდილობს. იგი უარყოფს „რუსანანკულტურას“ ხელმძღვანელის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციას, რომ ნიკო ფიროსმანის „შავი ლომი“ ამჟამინდელმა მფლობელმა ოფიციალურად ქუთათელაძე-მისგან შეიძინა.

დოკუმენტი, რითაც სურათის ქვეყნიდან გატანა იყო შესაძლებელი, არსებობს, თუმცა ახლა ამ ფურცლის ნამდვილობა დგინდება.

ამოლონ ქუთათელაძის შვილის განცხადებით, 1993 წელს ნახატის გატაცების შემდეგ, არც ნახატი უნახავს და მათ ოჯახში არავინ მისულა ნახატის ოფიციალურად შეძენის სურვილით.

სწორედ ეს ფიროსმანის „შავი ლომი“ თბილისში, 1911 წელს, ორთაქალის მალში მდებარე, სამიკიტნო „ელდორადოს“ მფლობელის, მიკიტან ტიტევიჩის თხოვნით დაუხატავს. აქვე დაუსრულდება ორი ცნობილი ტილო – „ორთაქალის ტურფები“ და „ყინაფი“. მოგვიანებით თბილისის სხვადასხვა სამიკიტნოს მფლობელთაგან, ფიროსმანის ნახატები ფრანგ მხატვარს მიშელ ლე დანტუსს და ძმებ ზღანევიჩებს შეუგროვებიათ და გამოუსყიდიათ.

ქართული მხარის პროტესტის შემდეგ, „შავი ლომის“ ამჟამინდელმა მფლობელმა ეფიშინა მდებარე წარუდგინა საბუთები, რომელზეც ყარამან ქუთათელაძის ხელმოწერა იყო. დოკუმენტი ეფიშინის უფლებას აძლევდა, ტილო საქართველოდან გაეტანა. ტილოს რუსი მფლობელის განცხადებით, მან შედევრის განვარჯისა და გასხვისების უფლება ქართველი მფლობელისგან ყარამან ქუთათელაძისგან 160 ათასი დოლარის სანაცვლოდ მიიღო. ყარამან ქუთათელაძე კი აცხადებს, რომ 2002 წელს გაფორმებულ მინდობილობაზე, რომელშიც სოლიდური თანხა ნახსენები არ არის, ხელი მოტყუებით მოაწერინეს, რომ იგი თაღლითობის

„შავი ლომის“ პირველი მუპატრონეები, ფრანგ მხატვარ მიშელ ლე დანტუსთან ერთად, ფიროსმანის აღმოჩენები და მისი პირველი მუპატრონეები თბილისელი ძმები ილია და კირილე ზღანევიჩები იყვნენ. მოგვიანებით ტილო კირილე ზღანევიჩის მემკვიდრის, ცნობილი ქართველი მხატვრის აპოლონ ქუთათელაძის ოჯახში აღმოჩნდა. სახელოსნოდან მისი გატაცების შემდეგ, 18 წლის მანძილზე, „შავი ლომის“ ზედი უცნობი იყო.

დაველოდოთ გამოძიებას...მეღია სხვა ის-ახლეებსაც მოეფინება ნათელი...

თამარ შანიშვილი

სტრიქონი რამენაირად მიპლიგინებულიყო სართომო სიტყვამდე „მილინი“.

ცნობილია, რომ სართომო ცალკე რაც უფრო დაპირებული არიან შინაარსით, გრამატიკული ფორმითა და სტატუსით, გვერით მსგავსებით კი ერთმანეთთან ახლოდგანან, მით მეტად აფართოებენ ლექსის პოეტურ სივრცეს; მაგრამ ეს იმ შემთხვევაში, თუ პოეტი შესძლებს, შექმნას კონტექსტი, რომელშიც მათი შინაარსობრივი კავშირი ორგანული აღმოჩნდება.

სულ სხვა სურათია, თუ ავტორს ასეთი კონტექსტის შექმნა არ ძალუძს, ან სართომო ცალკე იმგვარად არის შეჩვენული, რომ წინააღმდეგეა იმ წინს ბუნებას, რომელზეც „პოეტობს“ პოეტი:

რა უნდა ვუთხრა დაჭაობებულ წარსულის ჟალტამს და მალწარისს, დაზრუნებული დღეებზე წავლენ... შემოდგომამ ხომ იმალწარსა, მზერა გავგვიტოვო ფერადი ნავლით...

ახლა ეს წუთი – ათასი წლის სამალავია... და გარდაცვლილი მავშვებისთვის მღერის მალწარისი...

ასე უგემოვნოდ და მხატვრული თვალსაზრისით არამოტივირებულად ხომ დაუსრულებლად შეიძლება რითმითა ძიება და, იქნებ, უკეთესად მორგებულ ტექსტისთვის: მოლური/მოლური/მაღლე რა/შელონი/შელონი/შე ლანი/მაღლე რუ/... ამ რიგის გავრცელებას რა უნდა, მოცლილობის მეტი! მაგრამ პოეტი სათამაშოდ მოცლილი ადამიანისაგან იმით უნდა განსხვავდებოდეს, რომ პირზე მომდგარ რითმას ან სხვა გამომსახველობით საშუალებებს კი არ დავმორჩილოს, პირიქით, ისინი დავმორჩილოს.

მოკლედ, სიტყვები „შემოდგომამ ხომ იმალწარსა“ ამ სერიოზული ტექსტის კომიკური აღქმისათვის განაწყობს მკითხველს.

სხვათა შორის, მალწარი და მალწარი ალხაზიშვილმა, მისივე ტერმინი რომ გამოვიყენო, სხვა ლექსშიც („დღე-ღამის „მინი-ნალი“) მიაბეჭდურა, როცა ერთ კონტექსტში ჩასვა „დარდი მალწარული“ და „ღამე – მალწარი“!

მეტი ალხაზიშვილის გატაცება რითმებით ყოველგვარ ზღვარს სცილდება, როდესაც დაიწყებულია აზრი, გრძობა, წარმოსახვა, ზომიერება, გემოვნება, ავტორს კი ეს ნაწვალემ-ნაჯახიწივი რითმის არტახებით შემოჭრილი უთავბოლო სტრიქონები – ეს ფსევდოლექსპერნიმენტული ვერსიები-ფიქციური სავარჯიშოები ლექსი და პოეზია შკონია:

ღმერთო, შეუნდე იმ უბედურ მონადირეებს, რადგან ცდილობენ იყოლიონ მონად ირემი, კვერში შეაბან და მორჩილად მოიმსახურონ, ვედარე კი იოვლის სიძულვილის მონა დირეებს საკუთარ თვალში და მსახურთა გამოხედვაში, შვილმკვდარ დედათა ღამეები მონადირეები სულს აუბღერევენ და სისხლიან მონადირეთა ისმის ხორხოცი და ყბედობა მონატონური და ყოველივეს ხედავენ და იმასსოვრებენ ელექტრონული ჟამთაღრიცხვის მონიტორები.

კი, აქ „ორიგინალური“ ომონიმიკა (მონადირეებს – მონა დირეებს) და მასთან გვერდურულად ზედმიწევნით მიხსლოებული რითმების შლეიფი (მონად ირემი – მონადირეები – მონატონური – მონიტორები), მაგრამ ან „მონად ირემი“ რას ნიშნავს, ან „მონადირეები ღამეები“ რა არის, ან ასე ჰა-იპარად მოვლენილი „ელექტრონული ჟამთაღრიცხვის მონიტორები“ საიდან გაჩნდა?!

მოლოდ, ვიდრე დამოწმებული ტექსტის აზრობრივ შინაარსს გავყვებოდეთ, ლექსის წინა სტროფებში წარმოდგენილ სიტუაციას გავყვებით: ბაღში დედათა და ბავშვთა ჟრიაშულია, იქვე მდებარე შენობის ფანჯრიდან მახის მუსიკა ისმის. ძელსკამებზე მსხდარი ადა-მინები, რომელთაც „წამოეპარა წლები“,

იხსენებენ, „ვერთე წოდებულ კისტის თოფით როცა ესროდნენ მომტინვეებს, როგორც ვირთხებს და ხალისობდნენ“.

ახლა დავუკვირდეთ, რატომ შესთხოვს ღმერთს ავტორი ამ ხალხის – „მოხობოცე სისხლიან მონადირეთა“ შენდობას? მიზეზიც იქვე დასახელებული – „რადგან ცდილობენ, იყოლიონ მონად ირემი, კვერში შეაბან“ და ასე შემდეგ.

ქართულ საბჭოთა პოეზიაში არსებობდა ირემის კვერში შებმის გამოცდილება („კოლმეურნის კალო ირემს ვალეწვიე... – კვერს შევახტი, ჩამავალ მგეს დავეწვიე“ – ს. ჩიქოვანი). ამ მხრივ გვი ალხაზიშვილს ნოვატორობას ვერ მივაწერთ, მაგრამ „ნოვატორულია“ მისი ლოგიკა, რომლის მიხედვითაც გამოდის, რომ, რაკი ავტორი „მონადირე-მიწათმოქმედებს“ ღმერთთან შუამდგომლობს, ამის გამო შენდობა მივიციო, ირემის დამონება და კვერში შებმა, მისი აზრით, ცუდი კი არა, კეთილი საქმე ყოფილა!

ამ „მონა ირემის“ გარდა, რომელიც, იქნებ, სიყვარულითაც კი შეუბამთ მონადირეებს კვერში, ლექსში ნახსენებია „სიძულვილის მონაც“ და მისი შემოყვანით სახარებისეული ალუზია საკუთარ თვალში დირეს ვერაუწყებელი შესახებ კიდევ ერთ წარუმატებელ სახეს იძლევა. ეს „სიძულვილის მონაც“ დირეებს საკუთარ თვალში არათუ ამჩნევს, არამედ, თურმე, „ვედარე კი იოვლის“, ხოლო „შვილმკვდარ დედათა ღამეები მონადირეები სულს აუბღერევენ“. „სიძულვილის მონა“ ამ კაცს ისე, სახელად შქვია, თორემ „კეთილ“ მონადირეთა ფონზე ეს უფრო არ იმსახურებს ავტორმა შუამდგომლობას ღმერთისადმი, შეუნდეო?!

ერთი სიტყვით, აქ თუ ვინმე უდანაშაულო „დამნაშავე“, საწყალი ირემია, რომელიც, როგორც ჩანს, უძალიანდება მონადირეებს, მონად რომ უნდათ იყოლიონ, კვერში შეაბან, დატყვევებით კი იგი თავად რითმებზე მონადირე ავტორმა დაატყვევა ლექსში – რითმის საჭიროებისა გამო!

რითმისადმი ანომალიური ლტოლვა ალხაზიშვილის შემოქმედებაში ისე მთავრდება, როგორც უნდა დამთავრებულიყო:

შე ვივინდარა – შევი ვინდა რა მეტაფორას – მე და მორიას გამინორება – ღამინირებას მუზიციონებას – მუზიც ირევა ნავომორალში – ნაკვე მორალში

ეს უკვე მხატვრული, უფრო სწორად, ანტიმხატვრული სოლო-გომორია!

დაიხ, „იუდასავით გამცემია ხანდახან რითმა“, როგორც ალხაზიშვილი წერს, მაგრამ მართო იმითმე კი არა, რომ მის ერთ ლექსში ხგენმა-წვალეებით შედგენილ-შემზადებულმა სართომო სიტყვებმა (კარი-იოტა/ის კარი ოტელის) დაუსახელებლად ამხილონ იუდა: ისკარიოტელი; რითმა სრულიად უანგაროდ გასცემს თავის წრეგადასულ მოთაყვანეს, ვისაც ზე-ზე-რითმების მოჭვა უმაღლეს პოეზიად ესახება!

გივი ალხაზიშვილს უყვარს ცნებები „დონე“, „კლასი“, ამაზე სიტყვის ჩამოგდება და მსჯელობა. ავერ, ახლახანაც განმარტა: „მალალი კლასი სხვა მრავალ თვისებასთან ერთად, თავისთავად გულისხმობს სიმულაციებზე უარის თქმას და წაშლის ცოდნას, რაც არ ახასიათებს მოყვარულ ავტორებს“ (ე. ჩიქვანი მწერლობა“, 2011 №8, გვ. 57).

როგორც ჩანს, საკუთარ თვალში დირეს შემჩნევა მართლა ძნელია, თორემ რატომ ვერ ხედავს თავის ნადვარში უამრავ უარსაყოფ სიმულაციას და წასაშლელ ადვილს ლექსთმთხველობის ნახევარსაუკუნოვანი სტაჟის მქონე ავტორი – პროფესიონალი?!

თეიმურაზ ღორიაშვილი.

P. S. წიგნი „მონადირეები“ და მონადირეები ნიშნები ამოღებულია გ. ალხაზიშვილის ბოლო ორი კრებულიდან: „ქორონიკონი – 2007“ (გ-ბა „მერიდიანი“, 2008) და „ჩაბრუნებული მზე-რა“ (გ-ბა „საუნჯე“, 2010), რომლებიც ახალთაობის კრიტიკოსთა ერთი ჯგუფისა და ლიტერატურის გარეშე მოფუსფუსე თავგანისმტყველთა მიერ თანამედროვე ქართულ პოეზიაში განსაკუთრებულ მოვლენად არის გამოცხადებული.

შეფასებათა დიამეტრული განსხვავება – ზემოთ წარმოდგენილი ლექსიდან და დაფიქრებას მოითხოვს. თ. დ.

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რისკუბლიკა“!

საქართველოს რისკუბლიკა

კონფლიქტოლოგი ხელისუფლებას ურჩევს...

(მეორე გვერდიდან) ახას აშშ-ისთვის რა- იბიანი... ახას აშშ-ისთვის რა- იბიანი...

პირებს, რომლებმაც რუსეთის წინააღმდეგ საქართველოს სარჩელი მოაგზავნეს, პასუხის- გმებლობა უნდა დაეკისროთ

ნებინა და ასე არ დააბალანსებენ, აბაღლი- თაღ... ნებინა და ასე არ დააბალანსებენ, აბაღლი- თაღ...

ცოტა ხანს გადავლოთ და მიუხედავად იმი- ტის... ცოტა ხანს გადავლოთ და მიუხედავად იმი- ტის...

შირს ხელი არ შეუშალოთ. აფხაზეთში, ალრა- თუ... შირს ხელი არ შეუშალოთ. აფხაზეთში, ალრა- თუ...

მაქსიმ ლვინოვის მტკიცებით, აფხაზეთის დამოუკიდებლობის აღიარებისთვის კიდევ... მაქსიმ ლვინოვის მტკიცებით, აფხაზეთის დამოუკიდებლობის აღიარებისთვის კიდევ...

საქართველოს საკითხზე ამბა თუ იმ სა- ერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ უამრავი რეგულაცია... საქართველოს საკითხზე ამბა თუ იმ სა- ერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ უამრავი რეგულაცია...

უშუალოდ ოკუპირებულ რეგიონებზე არ- სებულ ვითარებას რაც შეეხება: თქვენი ინ- ფორმაციით, როგორია აფხაზეთის განწყობა? მედიაში აქტიურად წერენ იმაზე, რომ იქ ან- ტირუსული განწყობა იზრდება... უშუალოდ ოკუპირებულ რეგიონებზე არ- სებულ ვითარებას რაც შეეხება: თქვენი ინ- ფორმაციით, როგორია აფხაზეთის განწყობა? მედიაში აქტიურად წერენ იმაზე, რომ იქ ან- ტირუსული განწყობა იზრდება...

1 ბანის გზავილთა სოლიდარობის დღეა

ზუსტად 110 წლის წინათაც იგივე მოთხოვნები ჰქონდა მშრო- მელთა კლასს, რაც დღეს აქვს ჩვენს საზოგადოებას. 1 მისი - მშრო- მელთა საერთაშორისო სოლიდა- რობის დღე - იმ მოთხოვნებისა და პრობლემების უზრუნველსაყო- ფად დაარსდა, რაც მაშინდელ მუ- შათა კლასს აწუხებდა, თუმცა, აღ- ბათ, ვერაფერ წარმოადგენდა, რომ საუკუნეზე მეტი ხნის გასვლის შემ- დგომად, დაქირავებულები და და- საქმეებულები „ჩაგრულბად“ მიი- ნედედნენ თავს, მით უფრო ქალები. სიმბოლური იყო საპირდაპირი- სოდ საქართველოს პროფინისული კავშირების გაერთიანების ოფისში წინაშე პრაზენტაცია - „შრომის კანონმდებლობის გენდერული არას- რულფასობების და მისი ნეგატიური შედეგები“. ამ საკამოდ პროლაშურ და მტკიცებულ ასაქმებულ იმუშავა ავტორმა, ფსიქოლოგმა, ჟურნალის- ტამა და პუბლიცისტიმ მედეა გოგლა- ტემ. რომელიც არაერთხელ პირდაპირ შეაჩინა იმ დაბრკოლებებს, რასაც შრომის კანონმდებლობაში არსაბუ- ლი დისბალანსი იწვევს. ძალაბატონი მადეა ყვავა: „შრომის კანონმდებლობის ხარვეზებზე ნაშრო- მის დაწერის გადამწყვეტილება მაშინ გამიმყარდა, როდესაც ამ კუთხით და- ზარალებული თავად აღმოვჩინდი. ერთ მშვენიერ დღეს აბსურდული მო-

შრომის კანონმდებლობის გენდერული არასრულფასოვნება და მისი ნეგატიური შედეგები

რატომ არ ხვდებიან ქალები პარლამენტში?!

ტივით, მედეა-პოლდინგ „ფორტუნა- 7“-დან უცერეზონოდ დამითხოვეს. ეს მოხდა ოთხწლიანი წარმატებული მუშაობის შემდეგ... „ფორტუნა-7“-ის მეგატრონე საერთოდ არ სწავლობს გენდერულ პრობლემებს. იგი ფიქ- რობს, რომ საქართველოში ოჯახური ძალადობა არ არსებობს, და გან- მაცხადდა, რომ აღარ დაუშვებს თა- ვის ქორწილში გენდერულ ცვლილე- ბებზე ორიენტირებული მასალების გამოქვეყნებას, რამეთუ ამ თემაზე წე- რა დროის ტყუილი კარგვია“. წინაშე ავტორის თქმით, ეს კერძო ფაქტები კი უმჯობესად მოიცავს საყო- ბადოვარებიანი მნიშვნელოვანი რამდენიმე პარამეტრს: შრომის კანონმდებ- ლობის აბსოლუტურ უსუსურობას, სიტყვისა და გამოხატვის თავისუფ- ლების უზარალოდ არარსებობას, კითხვის ნიშნის ძველ დავაბა გენდერუ-

ლი ტრენინგების გავლენა მიუხედავად... ლი ტრენინგების გავლენა მიუხედავად... შუბნის რომორც თავად ძალაბატო- ნებას, ისა მათ ოჯახებს... თუმცა ამის საპირფონოდ არსებობს მხოლოდ „ჩრუ ამოცანა“, ჩუმი საყვადურა- ბი, ან ღუშილი... გამომავალ დაზინანსა ორბანიზა- ციამ, „ძალთა ფონდი საქართველო- ში“ და პრაზენტაციამაც კალიან გე- რი არასამთავრობო ორბანიზაციის წარმომადგენელი იყო, რომლებიც ძალთა პროლაშურ მუშაობაში ამო- იბი სხვადასხვა საპროგრამაში შეიხვედნენ, თუნდაც ორსული ძალაბატონი სას- სასურში დასაქმებას, პედაგოგების პროფკავშირში გაერთიანების სირ- თოულებას და ა. შ. თუმცა, რაც ყველა- ზე აქტიური განხილვის თემა გახდა - ეს იყო კითხვა - რატომ არ ხვდე- ბინ ძალაბატონი გაცილებით მეტი რაო- დნობით პარლამენტში. რა, დეპუტატ

გამაკაცებს ტვინი ყურებიდან გაღ- მოსდით?! - იკითხეს ძალაბატონებამ. ახას ასეთი ახსნა უპოვნა ძალაბატონებამ... გამაკაცებს ტვინი ყურებიდან გაღ- მოსდით?! - იკითხეს ძალაბატონებამ. ახას ასეთი ახსნა უპოვნა ძალაბატონებამ...

გამოიწვირეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საქართველოს რისხუბლიკა“!

თავად რას ვაკეთებთ ენის გადასარჩენად?

„დიდი სურვილი გვექონდა, პირდაპირი საუბარი გვექონდა განათლების მინისტრთან...“

„რეგალიები და ხარისხები არ გავყენებ... მათი მიზანმიმართული პოლიტიკა...“

„რისი მიზნები გასურდათ ყველაზე მეტად, ამ რეგალიებზე? – ეკონომიკის მინისტრს...“

„რასაც პატონი გიორგი ლიტაბერიძე...“

„მთავრობის კრიტიკით იტალიური პრესის მხრიდან...“

„გვერდები კაკალი „გვერდის“ გამოცემაზე...“

„ეს მხოლოდ პოეტური ფრაზაა და მეტი არაფერი...“

„არ ვიცი, რამდენად შეიძლება...“

„რასაც პატონი გიორგი ლიტაბერიძე...“

„მთავრობის კრიტიკით იტალიური პრესის მხრიდან...“

ბილენტიყვავილები ნარკომანიაზე არანაკლები ზიანის მოტანა შეუძლია!

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

„სახეები, რომლებიც...“

რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

მოსკოვი თბილისს ბრალს სდებს

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

„რუსეთის საპარტიო მხარე...“

გამოიწვიეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „საპარტიო მხარე“!

საპარტიო მხარე

⊙ ატიული

საით მივმართავთ!

ადამიანი რომ პარადოქსული არსებაა, ცხადია, ახალი ამბავი არ არის, მაგრამ ისიც ნათელია, რომ ყოფიერების პარადოქსების მოხილვა დაუსრულებლად შეიძლება.

„ადამიანს უყვარს ტანჯვა“- მრძანა დოსტოვესკიმ. ამგვარ სიყვარულს განსხვავებული საფუძველი შეიძლება ჰქონდეს. ჯერ ერთი, სრულიად ელემენტარული ანომალია – მამობიზმი. მეორე: რელიგიური წმინდა ამქვეყნიური სატანჯველის იმქვეყნიური ნეტარებით ჩანაცვლებსა. მესამე და ალბათ, უმთავრესი: ტანჯულის „სტატუსი“ მნიშვნელოვანი უპირატესობის განცდას იძლევა, თუნდაც ქვეყნობიერად. შეიძლება კიდევ ერთი ფაქტორი მოგვეხმოდ: ტანჯვის, შეჭირვების, გარეშე დაღიბების საძირკველი და საზრისი ეცლება. ამაოდ როდი ეატეზობდა უფალს ვაჟა: მამყოფე ნიდაღე შექუხებულო!

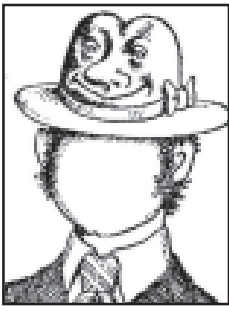
რაკი ასეა, არც მომდევნო „დებულევა“ უნდა ვაიკვიროთ: ადამიანს აქვს თანდაყოლილი „სიყვარული“ მოთხოვნილება კერპის, კულტის, ავტორიტეტის. ვისიმე

გამრდობამ, მურგი აქცია უპირველეს სულიერ მეგობარს – წიგნს.

კიდევ უფრო დიდ უმედურებად იქცა კომპიუტერი თავისი ინტენეტისლით, თამაშებით, „სკაიპებით“ და „ფეისბუქებით“. გოგო-ბიჭები, ერთმანეთთან პაემნების ნაცვლად, კომპიუტერთან „პაემანზე“ ათენადამებენ.

ამას ემატება დაბალ გემოვნებაზე ორიენტებული მასმედიის პროდუქცია და რაც ყველაზე უფრო მიუღებელია, ჟურნალისტების ანაპროფესიონალიზმი და აქედან გამომდინარე უპასუხისმგებლობა.

მაგალითისთვის: ერთ-ერთ „ბულვარულ“ ჟურნალ „გმა“-ში დაიბეჭდა ვინმე თ. ივანისძის წერილი ფილოსოფოს სოკრატეზე, სადაც შავით თეთრზე წერია: „სოკრატეს არაფერი დაუწერია იმით, რომ წერაკითხვა არ იცოდა“. ცხადია, კომენტარი უხერხულია. ერთს მინც დავაშაბტებ: ჟურნალს ჰყავს რედაქცია და ცხადია, მთავარი რედაქტორი.

⊙ ახლახან გამოიცა

რა შეემთხვა ზღარბუნას...

ჩვენი უფროსი ძმა და მემობარი, გამორჩეული პოეტი და ლიტერატურათმცოდნე იმხარ კვიტიციანი ცოლად გულნაკლულია იმის გამო, რომ, ზეპირპირად, შვილიშვილი არ ჰყავს, არადა, „ჩემთვის მუდამ ძვირფასი და საოცნებო იყო ვატარებდი სამხარო“ – წერს ახლახან გამომცემი „ინოვაციის“ საბავშვო ჯილდოთმცოდნის სერიით გამომცემელ თაქის ლეძე-ბის და პოეტიკის კრებულში „პატარა ზღარბუნის თავდადასავალი“.

ბატონი იმხარის ეს საბავშვო ლექსები, მართლაც ძვირფასი სარქველია ჩვენი პატარებისთვის, ახალგაზრდა მოზარდებისა და ბავშვ-ბავშვებისთვის, რომლებიც საუკეთესო ლექსს, მოთხრობას, ზღაპარს ურჩევან სოფელსა და უპირატესად თაქის ლექსებს. ზღარბუნის ლექსები, ეზარა კვიტიციანის ამ ნაწარმიდან იმხარისთვის, რომ სინამდვილას მოგვჩვენებს უფროსად და თქვენს ციციანს შეთანხმებულად.

ახლა კი ღვაჭარბუნის თაქის ლექსები იმხარის რამდენიმე, სულ ახლახან გამოცემული საბავშვო ლექსი.

ანანო ბაღიდან
დაბრუნდა
ოთხი წლისა უნდა
ბაბუნა,
თავს იწონებს ანანო –
ტახტარბუნა მხოლოდ
ჩემი
თოჯინები წვანაო.

ლემსავს აბოვს,
დაისწავლა
სიღვრავი ათამლი;
მულაზა უზის, ეფრება –
კითხვას ბავუს –
ათანადილს.

მთელ სახლს
ბაბუნა ბრუნავს,
თუ ნებაზე მიუშვნი;
უპირის, როცა ოძროს
თევზებს
ხედავს აპვარიუში.

ცალქს, შავბრავანს,
უცინებებს
თვალები, ეზარბუნა;
შეხარინა – დედა თეა
და მამიკო – ბაბუნა.

ოჯახის სიხარული
სიღვრავის ტრფილია
პანდინა სიღვრავი,
დღიდანვე მხარბუნებს
რჩავს
თითონ – ვარდი,
თითონ – ია.

წიგნიც არანაკლავ
უხვარს,
ჭაქის კოლოფია ბავშვი;
მხრავი სანა უნდაღება,
„დედანას“ რომ
ბაბუნის.

ჯინსებს ახლოს არ
იპარავს,
მოსირბული უხვარს კაბა;
სულ ფუსფუსებს,
თოჯინების
მოვლავიც ბინავა.

კოცინა, თავს ევლებინა –
და, ძამიკო, მამა, დედა...
დღიდანვე მხარბუნებს
ახალგაზრდა ჩხიტი.

პანდინა ნანა
კითხვა თაქისთვისაა
სახარბუნა ბანა?
ლემსავს ზაპირად
ჭიჭიჭავს
ციციან მირცხალი – ანა.

ხუთი წლისაა, ზღარბუნი
ხუთი თითონი იცის;
ბამბრულა ძველი
ანდაზა –
მუდამ ბავრზე ხტის
კვიცი.

სანათნაოს აპვირავს,
გომბა სანუკვარი;
უპითნის ვარს
ინატრავს,
მწამს, სტურბუნის ბავრი.

ახალგაზრდა ჰყავს
დედა-მამა,
სულაც არ არის ბვინა –
ბანახარბუნა, სულ მალა –
ძამიკოს „უხიდიან“.

მომრავლდა მედიის მიერ „გამოგონილი“ პოეტები, მწერლები, მსახიობები, მუსიკოსები, ფილოსოფოსები, ფსიქოლოგები, პოლიტოლოგები...

ჩრდილში არიან ჭეშმარიტი შემოქმედნი...

მით უმეტეს, რომ ფრიად გაძნელდა მათი პროდუქციის რეალიზაცია (წიგნის დასტამება, გამოფენის მოწყობა, მუსიკალური ნაწარმოების საჯარო შესრულება...)

ყოველი შემოქმედითელი იფაქტორი ზღუდავს და თრგუნავს ადამიანის თავისუფლებას, შეზღუდვას და გარედანაც იგი იქცევა არაჯანსაღი ლტოლველისა და მისწრაფებების მიქველად. ეჩვევა იოლად აღსაქმელ პროდუქციას, შედაპირზე მდებარე იაფფასიან, უკაცრავად პასუხია, „ფილოსოფიას“, რაიც ლოგიკურად მიდის აზროვნების გამარბამეზამდე და მნიშვნელოვანი პრობლემებისა და გულგრილობამდე.

კიდევ ერთხელ დასტურდება „დიდი ინკვიზიტორის“ (დოსტოვესკი) დებულება: ადამიანს არა უნდა თავისუფლება, ყველაინარად თავს არიდებს თავისუფლების ჯერისმტვირთველობას და, „პურითა და სანახაობით“ კმაყოფილდება.

ამ კუთხით არ უნდა გამოგვეჩვენოს, საზოგადოებრივი და სოკოეზიგით მომრავლებული ტოტალიტარობები, რომლებიც მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილის ზომბინებით არ კმაყოფილდებიან და არაერთი და ორი დრამისა და ტრაგედიის მიზეზად ქცეულან.

ადამიანი თანდათან გულდაგულ ხერხავს იმ ტოტს, რომელზეც მის და გულმრწყვილოდ სჯერა, რომ ის ტოტი კიდევ დიდხანს გაუძლებს და ძინს არ დაენარჩებება, დაგვაფიწყებს, რომ „მღვა კოვითაყ დაიწროტება“.

ადამიანი დღითი დღე ჰვარავს თავისუფლებისაკენ ლტოლვის კუთლშობლურ მუხტს და უმალღესი ჭეშმარიტების ძიებისადმი ინტერესს. მუწყოფიერების „დიქტატორმა“, ჰაიდგერისეულმა „მან-მა, კონკრეტული, თვალსაჩინო, იერი შეიძინა.

ვინ იცის, იქნებ ჯერ კიდევ არის შანსი „ილოღებისაგან“ თავის გასათავისუფლებლად იმ თავისუფლებისათვის, რომელსაც უმალღესი ღირებულებებისაკენ, ანუ ტაძრისაკენ მიყვყვართ.

იქნებ შევეკვეცოთ ფრთები ტექნიკის გალაღებულ „პტეროდაქტილს“ და საკუთარ სულში ჩაღრმავება ვცადოთ.

გვიანაა?
ჯობს გვიან, ვიდრე არასდროს!

ლერი ჩანტლაქი,
ფილოსოფიის მეცნიერებათა დოქტორი.

უდიდეს ომს ჩაწული ადამიანთა ბედი

საინტერესო, ორიგინალური წიგნი გამოუტია რუსულ ენაზე ჩვენს ძვირფას მოლეზას, საბატრევილი და მასხარაული შურნალისტს, ლიტერატორსა და ფილოლოგს

არსენ ერეკლე. მოთხრობების კრებულში „22 ივნისი“ ძილვება დიდი სამაგალო ომის სსოვნისა და დაწყების დღის, მასში შესულია მოთხრობები, ნარკვევები და ლექსები ომის მირა დაღდასული ადამიანების რაღღურ ბედაზე, ფრონტისა და ზურბის ბირებაზე და თავდაბალ ზარისსაცხაზე, ყოველღღარომ იზრქოდნა სიტოცხისისა და ბამბრავებისთვის.

რა კვალნი ბავშვო, დიდაც საბავშვო? იმ ადამიანების ცხოვრებაში, რომლებიც ოსტატურად მოგვითხრობს არემიანი? ცნობილ მხარულსა და ლიტერატურათმცოდნე ალექსანდრე კალანდარიანს ზვარბი მიუსწრო ომში, ჯერ ვვ მსოღელთა პოლკში პოლიტმალ ბაბუნას, მირა ქისხვებთან ერთად იცავდა ბრესტის ციხე-სიბარბს, რა გზაზე არ აბარა იმ დღებზე, იმ წლებზე, მირა ცოცხლად გადარჩენილმა, ბავრი რამ მალღაბატრულად აღწარა თავის რომანებში. იმ საშინელი წლების თემა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ჩვენი საბოლოო პირობა-ქისორის ბატონი რეზო ჩხეიძისთვის. ამ გარ-

ტო „ზარისკაცის მამის“ ბახსება რად ღირს... ჩვენი ზანსულ ჩარკვიანი კი ომის დაწყებისას სიხარბილი უმყოლოდა, სისხლი ჩმოვრავს იწყებდა და ორ მემო-

ბატონს ერთად მოინდომა ომში წასვლა... რამდენჯერმე მოხარუნენს უკან... ბავრავ ომის წლებს რა დაეპიწყებდა და უკვი მოვკვიანებით, უკვი ცნობილი პოეტი წერს შესანიშნავ ლექსს „ირინოლა“ – მიკლვინულს 15 წლის ირინა სხირთლვაქაზე, რომელიც პოლონეთში ცხოვროვდა და ფაშისტების წინააღმდეგ იბრკოდა.

ხუთი წელი უნდა აბოთ დეპრჩა ხილი ვვ-ე არემის მემოკოლვას 25 წლის არქიტექტორ-ინჟინერის ირაკლი ციციშვილის ხელმძღვანელობით. აბავს კიდეც ვაღამდე. 1943 წლის 29 ოქტომბერს ირაკლი ციციშვილს საბატონა კავშირის ბირის წოღვა მიენიჭა...

და ასე – რამდენი ჩვენი საბავშვო ადამიანის ბედ-ღვალა იმ მძეპული არსენ ერეკლესის ამ წიგნში... ზომი ბარღაცვითღია, ზომი კი, უნდა ბავის ნება, მიოცე საუკუნის უდიდესი ომის დაწყების საბოლოო წლისთავს და მავავლის რჩვენას და იმად არ ჰკარავავს.

არც დაეპარბოთ!

ვილენ ბარღალიშვილი

⊙ ინფორმაცია

მისტიის ისტორიული ძეგლების რეაბილიტაციისთვის თანხა გამოყვას

მთავრობა მესტიის რეაბილიტაციის მორიდ რაუნდს იწყებს. დაბა მესტიის ლანჩავლის უბანში ისტორიული კოშკებისა და ძეგლების რეაბილიტაციისათვის, რეგიონებში განახორციელებული პროექტების ფონდიდან 1,3 მლნ. ლარი გამოიყოფა.

შარზან მესტიაში ტურისტული ინფრასტრუქტურის სერიოზული რეაბილიტაცია-მშენებლობა განხორციელდა. გაიხსნა თამარ მეფის სახელობის აეროპორტი.

ტურიზმის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, მესტიაში ამ დროისათვის 3

სასტუმრო, 49 „გესტაუსი“ ფუნქციონირებს. რაც შეეხება უზგულს, იქ 9 „გესტაუსი“ ფუნქციონირებს, რომლებიც 71 ადგილზეა გათვლილი. მესტიაში მოქმედებს სასტუმროებთან არსებული 3 რესტორანი.

XO-008-060

გამოიწერეთ, იყიდეთ, იკითხეთ გაზეთი „სამართლებლო რესპუბლიკა“!

